

# Izveštaj o radu Stalne radne grupe za bezbednost novinara za 2025. godinu

- Stalna radna grupa za bezbednost novinara -

**AUTORI:**

**TATJANA VASILJEVIĆ VELJKOVIĆ**

**DRAGANA BJELICA**

**MIROSLAV JANKOVIĆ**

## SADRŽAJ

I. Rezime	2
II. Uvod	3
III. Podaci o slučajevima napada na novinare u 2025.	5
IV. Studije slučajeve iz prakse SRG	10
V. Bezbednost novinara tokom protesta	14
VI. Aktivnosti SRG tokom 2025. godine	16
V. Akcioni plan SRG 2026	21
V. Zaključci i preporuke	26

***Stavovi izrečeni u ovoj analizi pripadaju isključivo autorima i njihovim saradnicima i ne predstavljaju nužno zvaničan stav Misije OEBS-a u Srbiji.***

***Svi pojmovi koji su u analizi upotrebljeni u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose***

## I. Rezime

- Prema podacima Vrhovnog javnog tužilaštva, broj formiranih predmeta koji uključuju dela počinjena na štetu novinara porastao je za 106,15% prošle godine - sa 65 u 2024. na 134 u 2025. Broj fizičkih napada na novinare naglo se povećao za 366,67% - sa 6 u 2024. na 28 u 2025.
- Takođe, prethodne godine ukupno je rešeno 33 slučaja, odnosno 24,63% od ukupnog broja formiranih predmeta, što je manje u odnosu na 2024. godinu kada je rešeno 27,42%.
- U predmetima formiranim tokom 2025. godine donete su tri osuđujuća presude, što je više nego 2024. godine, kada je doneta jedna osuđujuća presuda, ali i znatno manje u odnosu na 2023. godinu kada su osuđujuće presude donete u 12 predmeta.
- Od ukupnog broja predmeta, njih 65 formirano je u Posebnom javnom tužilaštvu za visokotehnološki kriminal, što predstavlja 48,51% od ukupnog broja slučajeva. Procenat ovih predmeta u 2024. bio je 67,69%.
- Broj predmeta u kojima su žrtve novinarke smanjio se sa 54% u 2024. na 47,06% u 2025. godini.
- Od početka vođenja evidencije tužilaštva 2016. pa do kraja 2025. godine, formirano je ukupno 724 predmeta na štetu novinara. Prema podacima tužilaštva, rešeno je ukupno 408 predmeta, odnosno 56,35%, dok je 316 (43,65%) još uvek aktivno i nalaze se u različitim fazama postupka.
- U protekloj godini Udruženje Novinara Srbije (UNS) je zabeležio 261 napad na novinare, što je za 150 više nego godinu dana ranije. Drastično pogoršanje zabeleženo je kod fizičkih napada kojih je evidentirano 60, dok je 2024. bilo 13.
- U 2025. godini Nezavisno Udruženje Novinara Srbije (NUNS) beleži 380 napada na novinare i medije, što je značajno više od prošlogodišnjih 168. Ova novinarska organizacija zabeležila je 116 fizičkih napada, što je dramatično više u poređenju sa 18 u 2024. godini.
- Pet od šest novinarskih i medijskih udruženja iz Stalne radne grupe za bezbednost novinara (SRG) su u februaru 2025. godine zamrzla svoj status u radu ovog tela zbog nezadovoljstva rezultatima i efikasnošću institucija u rešavanju slučajeva napada na novinare. Uprkos tome, ključni mehanizmi nastali u okviru ovog tela, poput sistema kontakt tačaka, ostali su u potpunosti operativni tokom cele godine.
- Akcioni plan SRG za 2025. je u potpunosti realizovan i usvojen je novi za 2026. godinu

## II. Uvod

SRG predstavlja jedinstveni institucionalni mehanizam za dijalog između predstavnika tužilaštva, policije i novinarskih i medijskih udruženja u kojem važnu ulogu ima Misija OEBS-a u Srbiji (OEBS).

Ovo telo formirano je u januaru 2017. godine sa ciljem razmene informacija, unapređenja bezbednosti novinara i efikasnijeg reagovanja nadležnih organa u slučajevima pretnji i napada na medijske radnike. Njeno osnivanje predstavljalo je važan iskorak u izgradnji poverenja između medijske zajednice i državnih institucija i prihvatanje činjenice da je bezbednost novinara preduslov za ostvarivanje prava na slobodu izražavanja i informisanja, kao temeljne vrednosti svakog demokratskog društva.

Nakon skoro decenije postojanja ovog tela svi dostupni podaci govore da je iza nas najteža godina za bezbednost novinara i godina ozbiljnih izazova za samu SRG. Vrhovno javno tužilaštvo (VJT) formiralo je u 2025. godini rekordna 134 predmeta vezana za bezbednost novinara što je povećanje od više od 100 odsto u poređenju sa prethodnom kada ih je bilo 65.<sup>1</sup> Broj fizičkih napada na novinare se po zvaničnoj evidenciji tužilaštva povećao za više od 360 odsto u odnosu na 2024. godinu.<sup>2</sup> Novinarska udruženja beleže još dramatičniju situaciju.

Pored zabrinjavajuće statistike, dodatni izazov prethodne godine predstavljala je odluka većine novinarskih i medijskih udruženja da suspenduju svoj status u radu ovog tela. Zamrzavanje statusa ukazuje na postojanje ozbiljnih neslaganja u percepciji institucionalne efikasnosti u zaštiti novinara i ukupnog ambijenta za rad medija. To jasno ukazuje na potrebu za dijalogom, ali i spremnošću svih strana da prihvate činjenice i realnost.

Takođe, prethodna godina nas je opomenula da SRG mora da se prilagođava okolnostima i da pronalazi nove i kreativne načine kako da pomogne onima zbog kojih i postoji – ugroženim novinarima. Ubeđenje novinara da ovo telo može da im bude od koristi jedan je od najvažijih preduslova za njegovu dugoročnu održivost. Činjenica da je SRG tokom prethodne tri godine organizovala preko 30 lokalnih sastanaka, kojima je prisustvovalo oko 500 predstavnika medija, policije i tužilaštva, govori o posvećenosti, ali i o kapacitetu ovog tela da odgovori izazovima sa kojima se novinari i mediji u Srbiji suočavaju.

Tokom 2025. godine, rad SRG odvijao se u složenom društveno - političkom kontekstu, obeleženom intenzivnim javnim debatama, tenzijama i protestima širom zemlje. U takvom ambijentu, novinari su često izloženi povećanom riziku kako na terenu, tokom izveštavanja sa javnih okupljanja, tako i u digitalnom prostoru, kroz kampanje targetiranja, pretnji i govor mržnje. Bezbednost novinara tokom protesta predstavlja posebno osetljivo pitanje, jer podrazumeva istovremeno obezbeđivanje prava na javno

<sup>1</sup> Pogledati VJT statistiku ovde: <https://bezbedninovinari.rs/article/1400/vjt-statistika-napada-na-novinare-od-2016-do-kraja-2025-godine>

<sup>2</sup> Ibid

okupljanje i prava javnosti da bude pravovremeno i objektivno informisana. Efikasna reakcija nadležnih organa, pravovremena razmena informacija i usvajanje jasnih procedura postupanja u takvim situacijama od ključnog su značaja za prevenciju incidenata i jačanje poverenja u institucije.

Značaj bezbednosti novinara i slobode medija potvrđen je i u najnovijem izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2025. godinu. U izveštaju se ističe da su sloboda izražavanja i bezbednost novinara oblasti koje zahtevaju kontinuirane napore, posebno u pogledu efikasnog procesuiranja napada i pretnji, transparentnosti postupanja nadležnih organa i stvaranja podsticajnog okruženja za nezavisno i profesionalno novinarstvo.<sup>3</sup>

Ovaj stav dodatno potvrđuje da **unapređenje rada SRG nije samo nacionalno pitanje, već i deo šireg procesa usklađivanja sa evropskim standardima i obavezama koje proizlaze iz strateških ciljeva Vlade Republike Srbije u sklopu procesa pristupanja Evropskoj uniji.**

Sloboda medija nije privilegija novinara, već jedno od fundamentalnih prava građana - pravo da budu informisani. Bezbedan novinar znači informisano društvo. Kada su novinari izloženi pretnjama, pritiscima ili nasilju, ne ugrožava se samo njihov lični integritet, već i javni interes. Zbog toga je od suštinskog značaja da institucije dosledno i bez odlaganja reaguju na svaki oblik ugrožavanja bezbednosti novinara, da obezbede efikasnu istragu i adekvatne sankcije, kao i da kroz preventivne mere smanje rizike i ojačaju zaštitu.

Od uspostavljanja SRG, OEBS je bila jedina organizacija koja podržava ovo telo kroz sveobuhvatnu stručnu, tehničku, savetodavnu i finansijsku pomoć. Podrška ove organizacije ogleda se u koordinaciji i poboljšanju dijaloga, organizaciji obuka, i promocije razmena dobrih praksi čime se dodatno osnažuje institucionalni okvir za zaštitu novinara. Uloga OEBS-a u ovom procesu predstavlja važan garant kontinuiteta i usklađenosti sa međunarodnim standardima, a posebno sa Odlukom Ministarskog saveta OEBS-a o bezbednosti novinara iz 2018. godine.<sup>4</sup>

Na sastanku koji je SRG imala sa UNESCO-om tokom studijske posete Parizu početkom oktobra 2025. godine, predstavnici ove organizacije su naglasili da, prema dostupnim podacima, trenutno u svetu postoji 58 nacionalnih mehanizama za bezbednost novinara. Na osnovu godišnjih izveštaja, naglašeno je da se SRG ističe kao primer dobrih praksi, demonstrirajući kvalitet svog rada uprkos izazovima sa kojima se suočava od svog osnivanja.

Ovaj izveštaj ima za cilj da pruži sveobuhvatan pregled aktivnosti SRG u prethodnoj godini, sa posebnim osvrtom na izazove, postignute rezultate i preporuke za dalje

<sup>3</sup> Pogledati pomenuti izveštaj ovde:

[https://www.mei.gov.rs/upload/documents/eu\\_dokumenta/2025/serbia\\_2025\\_report\\_sr.pdf](https://www.mei.gov.rs/upload/documents/eu_dokumenta/2025/serbia_2025_report_sr.pdf)

<sup>4</sup> Odluku Ministarskog saveta OEBS-a o bezbednosti novinara pogledati ovde: [MC.DEC/3/18](#)

unapređenje rada. U svetlu aktuelnih okolnosti, obnova poverenja, jačanje institucionalne odgovornosti i reafirmacija zajedničke posvećenosti zaštiti bezbednosti novinara ostaju ključni prioritet u partnerstvu SRG i OEBS-a za naredni period.

## **II. Podaci o slučajevima napada na novinare u 2025. godini**

Tokom 2025. godine u javnim tužilaštvima širom Srbije, na osnovu podnetih krivičnih prijava/izveštaja formirano je 134 predmeta u vezi sa događajima na štetu novinara (6 u januaru, 7 u februaru, 10 u martu, 8 u aprilu, 7 u maju, 10 u junu, 23 u julu, 21 u agustu, 9 u septembru, 10 u oktobru, 9 u novembru i 14 u decembru).<sup>5</sup>

Reč je o značajno većem broju krivičnih prijava i izveštaja nego prethodnih godina. Primera radi, tokom 2024. godine javna tužilaštva formirala su ukupno 65 predmeta što znači da je tokom 2025. godine formirano 106,15% predmeta više nego prošle godine.

U predmetima formiranim tokom ove godine, zaključno sa 31. decembrom 2025. godine, preduzete su sledeće radnje:

- u 3 predmeta doneta je osuđujuća presuda
- u 4 predmeta u toku je postupak pred sudom po optužnom aktu javnog tužioca
- u 12 predmeta doneto je rešenje o odbačaju krivične prijave
- u 18 predmeta doneta je službena beleška da nema mesta pokretanju krivičnog postupka
- u 18 predmeta u toku je sprovođenje dokaznih radnji
- u 58 predmeta podnet je zahtev za prikupanje potrebnih obaveštenja
- u 8 predmeta razmatraju se navodi krivične prijave ili izveštaja o informacijama prikupljenim tokom predistražnog postupka, u cilju donošenja odluke
- u 13 predmeta ni nakon preduzimanja mera u predistražnom postupku potencijalni učinilac nije identifikovan

Prvostepena ili konačna odluka doneta je u 33 predmeta, što predstavlja 24,63% ukupnog broja predmeta.

U predmetima formiranim tokom 2025. godine donete su tri osuđujuće presude, što je više nego 2024. godine, kada je u samo jednom novoformiranom predmetu doneta osuđujuća presuda. Međutim, to je znatno manje nego u odnosu na 2023. godinu kada su osuđujuće presude donete u 12 predmeta. Posebno treba imati u vidu da je u samo 38 predmeta koji su formirani u 2025. godini identitet prijavljenog lica poznat, dok u 96 predmeta identitet prijavljenog još uvek nije poznat tužilaštvu. U tim slučajevima vođenje krivičnog postupka uslovljeno je najpre otkrivanjem identiteta učinioca od strane policije.

---

<sup>5</sup> Pogledati VJT statistiku ovde: <https://bezbedninovinari.rs/article/1400/vjt-statistika-napada-na-novinare-od-2016-do-kraja-2025-godine> (ovaj Izveštaj je izvor i svih drugih informacija koje se pominju u ovom odeljku)

Međutim, treba istaći da su tokom 2025. godine, pored navedene 3 presude u predmetima formiranim u ovoj godini, sudovi doneli i 2 prvostepene i 1 konačnu presudu u predmetima iz prethodnih godina. Tačnije, sve tri presude su donete u predmetima formiranim tokom 2022. godine.

Kada je u pitanju struktura prijavljenih krivičnih dela izvršenih protiv bezbednosti novinara i ove godine se podnete prijave najčešće odnose na različite forme pretećih poruka (101 predmet). Pored toga, podnete su prijave za fizičke napade (28 predmeta), uvrede i uznemiravanje (3 predmeta), proganjanje (1 predmet) i oduzimanje tuđe stvari (1 predmet).

Treba posebno naglasiti izuzetno povećanje broja predmeta formiranih usled fizičkih napada na novinare, i to za 366,67% u odnosu na 2024. godinu, kada je podneto 6 ovakvih prijava. U vezi sa pomenutih 28 predmeta iz ove godine, samo u 12 je utvrđen identitet učinilaca, dok je u 16 još uvek nepoznat.

Pored toga, treba imati u vidu da je od ukupnog broja predmeta njih 65 formirano u Posebnom javnom tužilaštvu za visokotehnološki kriminal, što predstavlja 48,51% ukupnog broja slučajeva. Sa druge strane, 32 predmeta su formirana u tužilaštvima opšte nadležnosti koja pripadaju području Apelacionog javnog tužilaštva u Beogradu, 13 predmeta je formirano na području Apelacionog javnog tužilaštva u Novom Sadu, a 17 predmeta na području Apelacionog javnog tužilaštva u Nišu. U tužilaštvima koja pripadaju području Apelacionog javnog tužilaštva u Kragujevcu formirano je 7 predmeta na štetu bezbednosti novinara.

Broj formiranih predmeta u Posebnom javnom tužilaštvu za visokotehnološki kriminal ukazuje da se i dalje veliki broj prijava odnosi na protivpravno ponašanje na internetu, prevashodno na društvenim mrežama. Međutim, uporednom analizom podataka uočeno je da je broj formiranih predmeta u vezi sa onlajn pretnjama smanjen u ukupnim vrednostima u odnosu na prethodnu godinu. Procenat ovih predmeta u 2025. godini iznosi 48,51%, dok je tokom 2024. godine bilo 67,69% ukupnog broja predmeta.

Pored toga, primetno je smanjenje broja predmeta formiranih na štetu novinarki - 47,06% od ukupnog broja oštećenih u 2025. godini, dok je taj udeo tokom 2024. godine bio 54%.

Kada je reč o podacima koji govore o polu oštećenih osoba koje su bile žrtve napada u digitalnom okruženju, primećuje se da su tokom 2025. godine predmeti Posebnog javnog tužilaštva za visokotehnološki kriminal formirani u vezi sa događajima na štetu 45 pojedinačnih lica koja obavljaju poslove od javnog značaja u oblasti informisanja, od kojih su 19 muškog (42,22%), a 26 ženskog pola (57,78%), dok se u 2024. godini predmeti formirani u vezi sa događajima na štetu 28 pojedinačnih lica, od kojih je 9 oštećenih lica muškog (32,14%), a 19 ženskog pola (67,86%).

Analizom podataka uočeno je da je broj osoba ženskog pola koje se javljaju kao oštećene (26) u ukupnom broju oštećenih u predmetima Posebnog javnog tužilaštva za

visokotehnološki kriminal formiranih tokom 2025. godini povećan u odnosu na 2024. godinu (19), iako to nije primetno u procentualnom udelu.

Naposletku, potrebno je ukazati da je samo u izuzetnim situacijama (najčešće je reč o zaključivanju sporazuma o priznanju krivičnog dela), realno očekivati da se predmet okonča presudom u kalendarskoj godini u kojoj se i desio krivičnopравни događaj. Naime, i u situacijama kada je poznat identitet prijavljenog, postoje okolnosti koje odlažu pravovremeno sprovođenje procesnih radnji, najčešće na strani baš prijavljenog, ali neretko i na strani samog oštećenog ili drugih učesnika postupka.

Iz tog razloga, rad javnog tužilaštva i suda potrebno je sagledavati šire, u odnosu na sve aktivne predmete u kojima se postupa u toku godine, a ne stavljati akcenat samo na novoformirane predmete i u tom kontekstu vršiti ocenu efikasnosti postupanja.

### **Podaci za period od 2016. do 2025. godine:**

Kao što je ranije pomenuto, Republičko (a sada Vrhovno) javno tužilaštvo (VJT) je u decembru 2020. godine donelo novo Opšte obavezno uputstvo (Uputstvo) kojim je regulisan način postupanja javnih tužilaštava u slučajevima prijave događaja na štetu novinara i drugih medijskih radnika.<sup>6</sup> Između ostalog, Uputstvom su uvedene novine u cilju unapređenja vođenja evidencije o ovim slučajevima. Evidencija formiranih predmeta u vezi sa bezbednošću novinara se ažurira na mesečnom nivou podacima iz svih osnovnih i viših javnih tužilaštava. Apelaciona javna tužilaštva su dužna da VJT-u dostavljaju objedinjene mesečne izveštaje o preduzetim radnjama u svim predmetima koji su zavedeni u evidenciji.

VJT priprema zbirni izveštaj u formi Biltena, koji se dostavlja za potrebe izrade kvartalnog lifleta OEBS-a. Pored toga, detaljniji mesečni izveštaj koji sadrži statističke podatke o preduzetim radnjama i njihovu analizu objavljuje svakog meseca na veb sajtu VJT-a, u posebnoj sekciji koja se odnosi na bezbednost novinara.

Od početka vođenja evidencije u 2016. godini pa do kraja 2025. godine, u javnim tužilaštvima Republike Srbije formirano je ukupno 724 predmeta vezanih za bezbednost novinara.<sup>7</sup> Prema statističkim podacima tužilaštva za ovaj period, rešeno je ukupno 408 predmeta, odnosno 56,35%, dok je 316 (43,65%) još uvek aktivno i nalaze se u različitim fazama postupka.

Među aktivnim predmetima (u kojima još uvek nije doneta konačna odluka), u 13 je podnet optužni akt i u toku je postupak pred sudom, u 25 je u toku preduzimanje dokaznih radnji, u 4 su podnete zamolnice za pružanje međunarodne pravne pomoći nadležnim pravosudnim organima stranih država po kojima još uvek nisu dostavljeni

<sup>6</sup> Pogledati: <http://www.vrhovnojt.gov.rs/assets/Obavezno%20uputstvo%20-%20D0%9E%20D0%B1%D1%80.10-20.pdf>

<sup>7</sup> Pogledati VJT statistiku ovde: <https://bezbedninovinari.rs/article/1400/vjt-statistika-napada-na-novinare-od-2016-do-kraja-2025-godine> (ovaj Izveštaj je izvor i svih drugih informacija koje se pominju u ovom odeljku)



odgovori, u 107 predmeta podnet je zahtev za prikupljanje potrebnih obaveštenja i čeka se dostavljanje traženih informacija i dokaza, u 11 se razmatraju navodi krivične prijave ili izveštaji o informacijama prikupljenim tokom predistražnog postupka, u cilju donošenja odluke. U 156 predmeta, ni nakon preduzimanja mera u predistražnom postupku potencijalni učinilac nije identifikovan (NN lica – pojam koji se koristi kada je izvršilac krivičnog dela i dalje nepoznat organima krivičnog gonjenja).

Iako je ukupan broj nepoznatih izvršilaca i dalje visok, ipak treba primetiti da najveći broj predmeta u kojima je učinilac krivičnog dela ostao neidentifikovan potiče iz ranijeg perioda.

Godina	Aktivni predmeti	Predmeti u kojima izvršilac nije identifikovan (KTN)	% KTN predmeta u aktivnim predmetima
2016	16	15	93.75
2017	10	10	100
2018	14	13	92.86
2019	11	9	81.82
2020	17	12	70.59
2021	36	25	69.44
2022	35	17	48.57
2023	35	28	80
2024	41	14	34.15
2025	101	13	12.87
<b>Ukupno</b>	<b>316</b>	<b>156</b>	<b>49.37</b>

Kada su u pitanju predmeti koji su u pomenutom periodu okončani – 98 je rešeno odlukom suda, a 310 odlukom tužilaštva.

Od 98 predmeta koji su rešeni odlukom suda, u 79 je doneta osuđujuća presuda, u 12 oslobađajuća presuda, dok je u 7 optužni akt tužilaštva odbačen ili odbijen.

Sa druge strane, tužilačkom odlukom je rešeno 310 predmeta. U 146 predmeta (47,1%) doneto je rešenje o odbačaju krivične prijave, dok je u 139 (44,84%) doneta službena beleška da nema mesta pokretanju krivičnog postupka, odnosno da nema elemenata krivičnog dela za koje se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti. U 2 predmeta doneta je odluka da nema mesta pokretanju pripremnog postupka protiv maloletnog učinioca.

U 21 predmetu (6,77%) izvršilac je sankcionisan tužilačkom odlukom, nametanjem obaveze propisane Zakonikom o krivičnom postupku, odnosno primenom instituta odloženog krivičnog gonjenja (oportunitet). Nakon ispunjenja obaveza u celosti, u ovim predmetima doneto je rešenje o odbačaju krivične prijave. Imajući u vidu da ovaj princip nameće određene obaveze učiniocima krivičnih dela, isti se može smatrati vidom sankcije.

U 1 predmetu u odnosu na jednog maloletnog učinioca javno tužilaštvo izdalo je vaspitni nalog. Nakon ispunjenja obaveza u celosti, doneto je rešenje o odbačaju krivične prijave. Ovaj princip sličan je principu odlaganja krivičnog gonjenja (oportunitet) koji se primenjuje prema punoletnim izvršiocima.

Pored toga, u 1 predmetu protiv izvršioca koji nije državljanin Republike Srbije, u postupku međunarodne pravne pomoći, ustupljeno je krivično gonjenje nadležnim pravosudnim organima države čiji je državljanin.

### **Podaci iz baza UNS-a i NUNS-a**

Udruženje novinara Srbije (UNS) objavljuje na svom sajtu reagovanja zbog napada, pretnji i pritisaka na novinare i medijske radnike. Podaci se obično kvartalno objavljuju iz evidencije, u kojoj su i slučajevi s kojima se nije išlo u javnost zbog zahteva za poverljivost.

U 2025. godini UNS je zabeležio 261 slučaj ugrožavanja bezbednosti novinara, što je za 150 više nego godinu ranije.<sup>8</sup> Drastično pogoršanje situacije zabeleženo je kada je reč o fizičkim napadima kojih je evidentirano 60, dok je prošle godine bilo 13. Prema podacima iz 2023. godine, reč je o značajnom skoku kada ih je bilo 16, odnosno 2022. sa 12 takvih slučajeva.

I broj pretnji se više nego udvostručio u 2025. godini. Zabeleženo je 54, dok je 2024 godine bilo 33. Prednjačile su pretnje u onlajn prostoru, što je ostalo nepromenjeno u odnosu na prethodne godine. Broj pritisaka i uvreda je gotovo dupliran, pa je 2025 godine evidentirano 50 takvih slučajeva, za 21 više u odnosu na 2024. godinu, kada je u bazu uneto 29. UNS je zabeležio i 48 slučajeva onemogućavanja rada i diskriminacije medija, a bilo ih je 26 2024. godine.

Zabeleženo je i pet napada na imovinu novinara/medija, dok je 2024. godine evidentiran jedan. Čak 26 novinara i novinarki koji su se usprotivili kršenju profesionalnih standarda i promeni uređivačke politike, ili su na svojim privatnim profilima na društvenim mrežama imali objave u vezi sa protestima, dobili su tokom 2025. godine otkaz ili je sa njima prekinuta saradnja, pokazuje UNS-ova baza. U bazi su zabeležena i dva slučaja cenzure. Evidentirano je sedam slučajeva privođenja, kao i jedan pokušaj prisluškivanja novinara. Zabeleženo je pet slučajeva doxing-a, odnosno javnog deljenja ličnih podataka, dok 2024. godine ovakvih slučajeva nije bilo.

Baza NUNS-a, koja je dostupna na sajtu, pretraživa je po kategorijama i u njoj je trenutno evidentirano 1990 incidenata od 2008. godine do trenutna publikovanja ovog izveštaja. U

---

<sup>8</sup> Pogledati: <https://www.uns.org.rs/sr/desk/UNS-news/182402/uns-ova-baza-u-2025-godini-zabelezeno-150-slucajeva-ugrozavanja-novinar-a-vise-nego-prosle-godine.html>

2025. godini zabeleženo je 380 slučajeva ugrožavanja bezbednosti novinara i medija, što je značajno više od 168 u 2024.<sup>9</sup>

Ova novinarska organizacija zabeležila je 116 fizičkih napada, a njih 18 je za rezultat imalo fizičku povredu. Zabeleženo je 164 pretnji i 77 pritisaka. To je u poređenju sa prošlom godinom drastično više fizičkih napada jer ih je tada, u bazi ovog novinarskog udruženja, bilo 18, dok je broj pretnji bio 71, a zabeleženo je i 73 takozvana pritisaka.

#### **IV. Studija pojedinih slučajeva napada na novinare tokom 2025. godine**

- **Napadi na Vuka Cvijića, novinara nedeljnika "Radar"**

Novinara Vuka Cvijića su, po njegovim rečima, tokom studentskog i građanskog protesta u julu ispred Pravnog fakulteta u Beogradu policajci nasilno onemogućili da radi.<sup>10</sup> Tvrdi da je mobilnim telefonom snimao intervenciju pripadnika Žandarmerije i da se držao po strani. Po njegovim rečima, jedan od njih pokušao je da mu oduzme telefon, a zatim su trojica pripadnika ove jedinice, kako bi ga sprečili u snimanju, krenuli da ga udaraju policijskim štitom, laktom u grudi i odguruju ga na klupu. Zatim je jedan od njih stao ispred Cvijića, gazio ga po cipelama i onemogućavao da snima. Cvijić tvrdi da je sve vreme dok se to dešavalo ponavljao da je novinar.

NUNS je u ovom slučaju podneo krivičnu prijavu Prvom osnovnom javnom tužilaštvu i to protiv pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) zbog zloupotrebe službenog položaja, prekoračenja službenih ovlašćenja, upotrebe fizičke sile, zlostavljanja, pretnji, neovlašćenog pokušaja oduzimanja telefona, kao i povređivanja drugih prava novinara Cvijića. Sektoru unutrašnje kontrole MUP-a podneta je pritužba.

Novi, a prema rečima svedoka i ciljani, napad na Cvijića dogodio se 15. avgusta ispred zgrade Generalštaba u Beogradu.<sup>11</sup> Cvijić tvrdi da je za vreme protesta stajao sa prijateljima i kolegama ispred kordona policije, da se nikakva incidentna situacija nije događala i da je bilo mirno. Sa leđa mu je, po njegovim rečima, prišao uniformisani policajac u opremi za demonstracije i nepoznatom tečnošću iz spreja poprskao ga po vratu i desnoj strani lica. Nakon nekog vremena, Cvijić je osetio da ga koža peče. Usledilo je slepilo koje je trajalo najmanje sat vremena. U bolnici mu je pružena pomoć, a posledice napada osećao je do jutra. Novinar TV Nova S Marko Novičić bio je svedok ovog incidenta i rekao je da je Cvijić bio jedina meta.

<sup>9</sup> Pogledati: [https://nuns.rs/baza-nuns/?keyword=&gender=&type of incident=&life threat type=&physical attack type=&organisation attack type=&organization threat type=&pressure type=&type of media=&incident year=2025&page=1](https://nuns.rs/baza-nuns/?keyword=&gender=&type%20of%20incident=&life%20threat%20type=&physical%20attack%20type=&organisation%20attack%20type=&organization%20threat%20type=&pressure%20type=&type%20of%20media=&incident%20year=2025&page=1)

<sup>10</sup> Pogledati: <https://n1info.rs/vesti/cvijic-policija-dosla-da-bije-studente-kod-pravnog-i-to-je-jasno-ovo-sve-vise-podsecana-devedesete/>

<sup>11</sup> Pogledati: <https://direktno.rs/beograd/628804/napad-na-novinare-protest-policija.html>

Takođe u 2025. godini, Prvo osnovno javno tužilaštvo je odbacilo krivičnu prijavu za napad koji je Cvijić pretrpeo u maju 2024. godine, kada ga je udarcem u lice i odgurivanjem na zemlju oborio Milan Lađević, jedan od suvlasnika i izdavača tabloida Srpski telegraf i Republika.rs.<sup>12</sup> Napad se dogodio u centru Beograda, a Prvo osnovno javno tužilaštvo je skoro jedanaest meseci nakon napada, koji je izrazito uznemirio novinarsku zajednicu, utvrdilo putem video snimka da je Lađević udario Cvijića, ali da time nije izvršio krivično delo nasilničko ponašanje niti bilo koje drugo krivično delo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti. Lađević je negirao da je napao Cvijića, ali je to opovrgnuto snimkom sa nadzornih kamera koji je policija dostavila tužilaštvu nakon nekoliko meseci od prvog podnetog zahteva i više tužilačkih urgencija u međuvremenu.

Tužilac je delo opisao kao nasilje, ali je vodeći se time da se tadašnji prolaznici nisu ponašali neobično, zaključio da nije narušeno njihovo spokojstvo te da nema elemenata krivičnog dela za koje bi tužilaštvo moglo da goni Lađevića po službenoj dužnosti. Prigovor Cvijićevih advokata na ovakvu odluku Više tužilaštvo u Beogradu je odbacilo. Obrazloženje je glasilo da je Prvo OJT ispravno procenilo da, premda se napad jeste dogodio, zbog njega nije došlo do uznemirenja javnosti, odnosno građana koji su nasilnom činu prisustvovali. Tužilac je naveo i da nema elemenata krivičnog dela za lažno prijavljivanje uprkos činjenici da je Lađević prijavio slučaj policiji i tvrdio da je Cvijić napao njega.

Pred kraj godine, 17. decembra, Vuka Cvijića je pozvala nepoznata osoba sa broja bez indentifikacije i zapretila mu da "pazi" šta će biti objavljeno u narednom izdanju nedeljnika "Radar", uz poruku da će se "upoznati" ukoliko tekst izađe.<sup>13</sup> U bazi NUNS-a piše da je novinar odgovorio da je sadržaj već zaključen za objavljivanje, na šta mu je rečeno: "Onda ćeš me upoznati", a zatim je veza prekinuta.

- **Verica Marinčić i Miodrag Blečić, portal "IN medija"**<sup>14</sup>

Osnovnom javnom tužilaštvu u Staroj Pazovi podneta je krivična prijava protiv lica koje je 26. februara, tokom protestne šetnje učenika srednje škole kroz Inđiju za Rumu, učesnicima šetnje upućivalo uvrede. Kada je pomenutom licu prišla Verica Marinčić, novinarka portala "IN medija" i legitimisala se kao novinar, on je fizički napao. Zamahnuo je rukom i izbio joj telefon kojim je snimala događaj, nakon čega je pokušao i da udari novinarku. U tome ga je sprečio policijac koji se nalazio na licu mesta i imao zadatak da obezbeđuje skup, a osumnjičeni je nastavio da vređa Miodraga Blečića, novinara istog portala.

Istoga dana dežurni javni tužilac naredio je zadržavanje napadača koji je saslušan 28. februara. Nakon toga, Osnovni sud u Staroj Pazovi je osumnjičenom izrekao meru

---

<sup>12</sup> Pogledati: <https://radar.nova.rs/drustvo/napad-vuk-cvijic-odbacena-krivicna-prijava/>

<sup>13</sup> Pogledati: <https://nova.rs/vesti/drustvo/vesna-malisic-vuk-cvijic-je-meta-jer-se-bavi-istrazivackim-radom-drzava-ne-stiti-novinare/>

<sup>14</sup> Pogledati: <https://nuns.rs/incident/incident-1682/>

zabrane prilaska i komunikacije sa oštećenima iz člana 197. Zakona o krivičnom postupku. Istoga dana, u svojstvu svedoka, ispitani su oštećeni Verica Marinčić i Miodrag Blečić.

Dana 28. februara sa okrivljenim je zaključen sporazum o priznanju izvršenja krivičnog dela Ugrožavanje sigurnosti iz člana 138 stav 3 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika i podnet je optužni predlog Osnovnom sudu u Staroj Pazovi. Ovaj sud je istog dana doneo osuđujuću presudu kojom je potvrdio sporazum i okrivljenom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 6 meseci koja se neće izvršiti ukoliko okrivljeni u roku od 2 godine ne izvrši drugo krivično delo. Okrivljenom je izrečena i mera zabrane približavanja, sastajanja i komuniciranja sa određenim licem i posećivanjem određenih mesta. Presuda je pravnosnažna.

- **Marjan Vučetić, N1 televizija**

Snimajući predizborni skup Srpske napredne stranke 16. maja 2025. godine u Makovištu kod Kosjerića, fizički je napadnut kameraman N1 televizije Marjan Vučetić.<sup>15</sup> U ovom incidentu novinar je dobio nekoliko udaraca i upućene su mu pretnje, psovke i uvrede.

Više javno tužilaštvo u Užicu je sprovedo istražne radnje i to saslušanja osumnjičenog, oštećenog i četiri svedoka, a potom početkom juna podnelo optužni predlog Višem sudu u Užicu protiv jednog lica zbog krivičnog dela Nasilničko ponašanje na sportskoj pridredbi ili javnom skupu iz člana 344a KZ.

Viši sud u Užicu je 20. novembra doneo presudu kojom je okrivljenog oglasio krivim za izvršenje navedenog krivičnog dela i izrekao mu kaznu zatvora u trajanju od 5 meseci koja se neće izvršiti ukoliko okrivljeni u roku od 1 godine ne izvrši drugo krivično delo.<sup>16</sup> SRG je početkom juna organizovala sastanak u Požegi na kome se, između ostalog, razgovaralo i ovom slučaju što je i rezultiralo brзом presudom.

Više javno tužilaštvo u Užicu izjavilo je žalbu protiv prvostepene presude.

- **Zoran Strika Radio 021**<sup>17</sup>

Zoran Strika, zamenik urednika portala 021, fizički je napadnut u aprilu prilikom izveštavanja o organizovanom odlasku Novosađana za Beograd, na miting predsednika Srbije Aleksandra Vučića i Pokreta za narod i državu. Napad se desio na keju, uz Dunav, oko podneva.

Po rečima Strike, on se držao na distanci i telefonom počeo da snima u trenutku kada je zapazio da dvojica muškaraca obaraju i tuku građanina koji je u prolazu snimao telefonom. Zatim je Striku napadač uhvatao za ruku i vrat. Pokušavao je da mu istragne

---

<sup>15</sup> Pogledati: <https://n1info.rs/vesti/video-u-selu-kod-kosjerica-napadnuta-ekipa-n1/>

<sup>16</sup> Pogledati: <https://n1info.rs/vesti/anem-napadac-na-kamermana-n1-osudjen-uslovno-na-pet-meseci-zatvora/>

<sup>17</sup> Pogledati: <https://www.021.rs/novi-sad/vesti/406779/urednik-021rs-napadnut-tokom-odlaska-ljudi-na-miting-u-beogradu>

telefon iz ruku, ali neuspešno. Strika mu je rekao da je novinar, a onda je primetio da je u blizini direktor Pokrajinskog fonda za evropske poslove i razvoj Ognjen Dopuđ, i tražio da reaguje. Iako Dopuđ, po rečima Strike, nije reagovao, napadač je otišao.

Strika je napadnutom građaninu pozajmio telefon da bi pozvao porodicu. "U tom trenutku prišla su nam trojica muškaraca sa kapuljačama. Jedan od njih mu je oteo moj telefon iz ruku i bacio ga u reku, a potom i pobeo", naveo je Strika.

Napad je prijavljen policiji, a Strika je dao izjavu Prvom osnovnom javnom tužilaštvu u Novom Sadu.

Za potrebe ovog izveštaja od nadležnog tužilaštva je dobijena informacija da je policija dostavila snimke sa nadzornih kamera, ali da još radi na identifikaciji napadača i da je istraga u toku.

- **Aleksa Stanković fotograf**<sup>18</sup>

Početak jula mladog fotografa Aleksu Stankovića, studenta Filozofskog fakulteta u Beogradu i saradnika Studentskog glasa, policajci su, prema njegovim rečima, tukli u službenom vozilu.

Stanković je rekao da se nakon što je policija „razbila blokadu raskrsnice“, oko jedan sat posle ponoći, nalazio na uglu ulica Kraljice Marije i Ruzveltove i da mu je uniformisani policajac prišao, zgazio mu desno stopalo, pitao za ime i kada je čuo odgovor, kao i da radi za medije, uputio ka policijskom vozilu.

Po njegovim rečima, unutar vozila mu je maskirani policajac pretio, govorio da im je napravio ogroman problem sa video-zapisom koji je nastao dva dana ranije u istoj ulici kada su pripadnici policije sa maskama na licima dobacivali devojkama. Dodao je i da su policajci više puta rekli da će platiti zbog toga i da su ga udarali ponavljajući da obriše svoj instagram profil.

Stanković tvrdi i da je zatim u vozilo ušao policajac bez fantomke i tražio da izvadi memorijsku karticu iz fotoparata, a kad to nije uradio policajci su ga udarali po glavi, šamarali rukama, ali i kačketom koji su mu skinuli sa glave, a na kojem je stajala „press“ oznaka. Stanković je na sebi imao i fluorescentni prsluk sa oznakom „press“.

Jedan od policajaca mu je, prema Stankovićevim rečima, polomio memorijsku karticu i izašao iz vozila. U policijskom vozilu Stanković je ostao sa policajcem koji je imao masku na licu i koji je zahtevao da pred njim obriše profile na društvenim mrežama. Kada to nije uradio Stanković svedoči da mu je policajac glavu udarao o prozor vozila, između pet i deset puta.

---

<sup>18</sup> Pogledati: <https://radar.nova.rs/drustvo/aleksa-stankovic-policija-napad-video/>

Stanković je, u dogovoru sa NUNS-om, podneo krivičnu prijavu protiv NN lica, dao je izjavu u tužilaštvu, a za potrebe ovog izveštaja rekao je da do sada zvanična istraga nije dovela do utvrđivanja ko je napadač i pokretanja postupka protiv njega.

- **Petar Mladenović, novinar Informer TV**<sup>19</sup>

Tokom izveštavanja sa protesta u Novom Sadu 15. avgusta 2025. godine, došlo je do navodnog fizičkog napada na Petra Mladenovića, snimatelja Informer TV, kada su mu, kako je naveo, povređeni glava i oko.

Nakon saslušanja osumnjičenih, dežurni javni tužilac naredio je njihovo zadržavanje, nakon čega im je Osnovni sud u Novom Sadu 17. avgusta odredio pritvor. Tokom postupka ispitani su svedoci i sprovedeno je sudsko-medicinsko i sudsko-psihijatrijsko veštačenje, te je protiv oba osumnjičena podnet optužni predlog zbog krivičnog dela Nasilničko ponašanje iz člana 344 KZ.

Osnovni sud u Novom Sadu je 19. decembra doneo presudu kojom je okrivljene oglasio krivim za izvršenje pomenutog krivičnog dela i jednom okrivljenom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 6 meseci, a drugom 10 meseci koju će izdržavati u prostorijama u kojima stanuje.

## **V. Bezbednost novinara tokom protesta**

Izražavanje nezadovoljstva jednog dela društva kroz ulične proteste obeležilo je 2025. godinu i imalo ozbiljan uticaj na bezbednost novinara i rad medija uopšte. Za tužilaštvo i novinarska udruženja, ova godina postala je rekordna po broju prijavi i registrovanih incidenata. Iz perspektive novinara, što je zabeleženo u izveštajima novinarskih udruženja, može se reći da 2025. godinu karakterišu eskalacija napada, pretnji, slučajevi onemogućavanja rada novinara, ali i otkazi i prekidi saradnje kao i protesti ispred pojedinih medija.<sup>20</sup>

Podaci UNS-a o napadima na novinare i medije za 2025. godinu pokazuju da je sa pomenutim protestima povezano čak 155 slučajeva iz evidencije ove organizacija, koja ukupno broji 261 slučaj.<sup>21</sup> Ovaj problem nije okarakterisan samo napadima i pretnjama, već i pritiscima i kažnjavanjem novinara zbog borbe za profesionalno izveštavanje. Protiv novinara i medijskih radnika, beleži UNS, pokretani su i disciplinski postupci, kažnjavani su smanjenjem plata i uručivani su im otkazi.

Dodatan izazov predstavlja i duboka podela odnosno polarizacija samih medija na one čija uređivačka politika se smatra provladinom i one kod kojih to nije slučaj. Ovakvo

---

<sup>19</sup> Pogledati: <https://nsuzivo.rs/novi-sad/uhapsen-napadac-na-ekipu-informera/>

<sup>20</sup> Pogledati: <https://www.uns.org.rs/sr/desk/UNS-news/182402/uns-ova-baza-u-2025-godini-zabelezeno-150-slucajeva-ugrozavanja-novinaravise-nego-prosle-godine.html>

<sup>21</sup> Ibid

okruženje imalo je uticaj i na način na koji su se delovi društva ophodili prema novinarima u zavisnosti od medija iz kojih dolaze.

Ako se osvrnemo na ranije proteste u Srbiji, za poslednjih osam godina, ne može se reći da su napadi na novinare i onemogućavanje rada medija bili njihovo obeležje na način na koji se to dešavalo prethodnih meseci.

To nije bilo obeležje protesta krajem 2018. godine, pod nazivom „Stop krvavim košuljama“, kasnije nazvanog „1 od 5 miliona“, ni u slučaju ekoloških protesta protiv projekta rudarenja litijuma i kompanije RioTinto, ali ni „Srbija protiv nasilja“ protesta u maju 2023. godine.

Izuzetak predstavljaju dešavanja u vreme pandemije koronavirusa, kada je u pet dana u julu 2020. godine, prema evidenciji UNS-a, na protestima napadnuto i ometano u radu 28 novinara, snimatelja i fotoreportera u Beogradu, Nišu i Novom Sadu.<sup>22</sup> Njih 14 je zadobilo povrede od kojih je šest zahtevalo hitnu lekarsku pomoć.<sup>23</sup>

Po mišljenju novinarskih udruženja, poseban bezbednosni rizik za novinare u prethodnoj godini predstavljalo je šatorsko naselje postavljeno u centru Beograda, između zgrada Predsedništva i Narodne skupštine. Iz tog ograđenog prostora i unutar njega novinarima i medijskim radnicima je prečeno, fizički je nasrtano na njih i njihovu opremu za rad, u nekim slučajevima čak i u prisustvu policije.<sup>24</sup>

U kriznim momentima kada su se novinari i medijski radnici obraćali uniformisanim policajcima, ali i kada su prisutni policajci sami mogli da vide agresivne ispade i napade, novinarska i medijska udruženja tvrde da često nije bilo reakcije u vidu legitimisanja, prihvatanja prijave incidenta na licu mesta, privođenja odgovornih i slično.

Od svih prijavljenih slučajeva u vezi sa napadima na novinare na ovoj lokaciji, prema podacima VJT-a, priveden je jedan osumnjičeni i to zbog napada na Natašu Mijušković, novinarku Insajdera. Usled toga, novinari su počeli da se samoorganizuju i da kroz različite inicijative rade na otkrivanju identiteta napadača, bilo da se radi o građanima ili policajcima.

Početak 2026. godine, Asocijacija nezavisnih elektronskih medija je objavila Hronologiju napada na medijske radnike u prostoru između Pionirskog Parka i Skupštine Srbije. Prema podacima iz ovog izveštaja, tokom devet meseci, od kada su postavljeni šatori u Pionirskom parku, koji su se potom proširili do Skupštine Srbije, zabeleženo je najmanje 25 slučajeva ometanja u radu i napada na medijske radnike u i oko tog ograđenog prostora.<sup>25</sup>

<sup>22</sup> Pogledati: <https://uns.org.rs/sr/desk/UNS-news/101503/uns-za-pet-dana-napadnuto-i-ometano-u-radu-28-novinara-i-medijskih-radnika.html?print=true>

<sup>23</sup> Ibid

<sup>24</sup> Pogledati: <https://n1info.rs/vesti/napadnuta-ekipa-n1-kod-cacilenda-muskarac-razbio-kameru/>

<sup>25</sup> Pogledati: <https://anem.org.rs/sr/strane/hronologija-napada-na-medijske-radnike-u-prostoru-između-pionirskog-parka-i-skupštine-srbije>



Novinarska udruženja dodatno su se angažovala kako bi obezbedila što bezbednije uslove za izveštavanje sa protesta. Primera radi, otvarala su svoje prostorije na dan velikih protesta, za domaće i strane izveštače. Za razliku od nekih prethodnih protesta dogovoreno je da medijske ekipe nose fluorescentne prsluke sa oznakom „press“, što je bilo široko prihvaćeno. Press prsluke i drugu opremu, novinarskim i medijskim udruženjima donirao je OEBS.

Tokom čitave godine novinarima i medijskim radnicima predočavano je da imaju mogućnost da prijave napade i pretnje direktno novinarskim udruženjima, odnosno na 24/7 SOS besplatni telefon koji koordinira ANEM uz podršku OEBS-a i EU Delegacije u Srbiji. SRG je obilazeći Srbiju ohrabivala novinare da prijavljuju incidente i objašnjavala mehanizam svog rada.

## **VI. Aktivnosti SRG tokom 2025. godine**

Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS), Asocijacija onlajn medija (AOM), ANEM, Asocijacija medija (AM) i Nezavisno društvo novinara vojvodine (NDNV) su u februaru 2025. godine odlučili da zamrzu članstvo u SRG u sklopu šire inicijative organizacija civilnog društva. Kako je glasilo objašnjenje, odluku da obustave saradnju sa zakonodavnom i izvršnom vlašću doneli su zbog nepostupanja nadležnih institucija u javnom interesu.<sup>26</sup>

UNS se nije odlučio za ovaj potez i nije među udruženjima koja su zamrzla status u SRG.

Objasnujući javno odluku o zamrzavanju statusa, ANEM je ukazao na podatak da su tužilaštva tokom 2024. godine formirala 62 predmeta vezanih za bezbednost novinara, a da u čak 34 predmeta policija nije odgovorila na zahteve tužilaštva da se prikupe i dostave informacije potrebne za dalji rad na procesuiranju odgovornih.<sup>27</sup>

S obzirom na to da tužilaštvo pripada pravosudnoj grani vlasti i da je mehanizam prijava ustanovljen kroz rad SRG pokazao svoju vrednost, članice SRG nastavile su da prijavljuju napade i pretnje po istom principu i nakon zamrzavanja članstva.

Nastavljene su i zajedničke aktivnosti poput poseta novinarskih i medijskih udruženja iz SRG lokalnim sredinama i susreti sa tamošnjim novinarima, tužiocima i u manjem broju predstavnicima policije. Isto tako, nastavljeno je zajedničko javno istupanje novinarskih i medijskih organizacija iz sastava SRG, kao i sastanci u Beogradu na kojima je povremeno učestvovalo i tužilaštvo.

---

<sup>26</sup> Pogledati: <https://www.cenzolovka.rs/drzava-i-mediji/anem-zamrzava-clanstvo-u-stalnoj-radnoj-grupi-za-bezbednost-novinarar/#:~:text=novinarska%20i%20medijska%20udru%C5%BEenja,%20objavila%20da%20obustavljaju%20saradnju&text=%E2%80%9C%20SRG%20u%20Bajinoj%20Ba%C5%A1ti:%20Mediji%20i%20gra%C4%91ani%20pod%20pritislima%20pred%20lokalne%20izbore>

<sup>27</sup> Ibid

## **Primena Akcionog plana SRG za 2025. godinu**

Misija OEBS-a u Srbiji dala je značajan doprinos efikasnoj i sveobuhvatnoj realizaciji Akcionog plana SRG za 2025. godinu. Ovaj dokument sadržao je osam aktivnosti, od kojih su sve uspešno sprovedene (pri čemu je važno naglasiti da je deset poseta lokalnim zajednicama tretirano kao jedna aktivnost).

Takođe je značajno istaći da su u sprovođenju Akcionog plana učestvovalе sve institucije, organizacije i udruženja koja su članice SRG. Ovo ukazuje na njihov proaktivan pristup i na značaj koji, uprkos zamrznutom statusu, pridaju ovom procesu.

- **Redovni i vanredni sastanci SRG**

S obzirom da je većina predstavnika novinarskih i medijskih udruženja u februaru zamrzla učešće u radu SRG, održan je samo jedan redovan sastanak 22. decembra 2025. godine u Beogradu. Drugi sastanci nisu održani jer se zamrzavanje članstva prvenstveno odnosi na prestanak njihovog prisustva upravo redovnim i vanrednim okupljanjima.

Na pomenutom sastanku u decembru diskutovano je o problemima sa kojima se u radu susreću novinari, ali i javni tužioci, a takođe su razmatrani i podaci o postupanju javnih tužilaštava u prvih 11 meseci 2025. godine.

Predstavnici OEBS-a predstavili su na tom sastanku predlog novog Akcionog plana SRG za 2026. godinu u kome je fokus na nastavku poseta lokalnim sredinama i unapređenju saradnje između lokalnih novinara, tužilaca i policije u rešavanju slučajeva ugrožavanja bezbednosti novinara. Svi prisutni članovi SRG dali su podršku novom Akcionom planu na čiju realizaciju neće uticati status pojedinih članica SRG.

- **Posete predstavnika SRG lokalnim sredinama**

U cilju podrške daljem radu SRG, pružanju pomoći u reagovanju na nasilje nad novinarima, kao i kontinuiranom funkcionisanju sistema kontakt tačaka i SOS telefona za prijavu napada na novinare, OEBS i ANEM su tokom 2025. godine organizovali deset poseta sledećim gradovima: Dimitrovgrad, Novi Pazar, Čačak, Niš, Požega, Kosjerić, Beograd, Novi Sad, Zaječar i Negotin. Ovim događajima prisustvovalo je ukupno 193 predstavnika lokalnih medija, tužilaštva i policije. Tokom poslednje tri godine, SRG je realizovala više od 30 lokalnih sastanaka, koji su okupili oko 500 predstavnika medija, policije i tužilaštva, doprinoseći unapređenju ukupne bezbednosti novinara u zemlji.

- **Godišnji izveštaj SRG**

U okviru sprovođenja Akcionog plana za 2025. godinu i Pravilnika o radu, OEBS je podržao izradu Izveštaja o radu SRG za 2025. godinu. Izveštaj su zajednički izradili predstavnici SRG ispred VJT, UNS i OEBS-a. Ovaj izveštaj biće dostavljen svim relevantnim domaćim i međunarodnim akterima radi upoznavanja sa činjenicama o radu i rezultatima SRG u

2025. godini. Prevod izveštaja na engleski jezik biće objavljen na internet stranici OEBS-a, kao i na sajtovima svih institucija i organizacija koje učestvuju u radu SRG. Od početka rada SRG objavljeno je ukupno pet godišnjih izveštaja – prvi za period 2017 – 2021, a zatim i za 2022, 2023, 2024. i 2025. godinu.

- **Tromesečni bilteni o aktivnostima SRG**

Uz podršku OEBS-a, tokom 2025. godine nastavljeno je sa izradom i distribucijom kvartalnih biltena, takozvanih newsletter-a, sa ciljem informisanja novinara i šire javnosti o aktivnostima SRG, rezultatima istraga u pojedinačnim slučajevima, ali i drugim operativnim rezultatima.

Prvi kvartalni bilten obuhvatio je period od januara do marta 2025. godine. Prema podacima VJT-a, tokom prva tri meseca 2025. godine u svim javnim tužilaštvima u Srbiji formirana su 23 predmeta u vezi sa ugrožavanjem bezbednosti novinara – šest u januaru, sedam u februaru i deset u martu.

Prema zvaničnim podacima tužilaštva, u drugom kvartalu 2025. godine to jest u periodu od aprila do juna, formirano je novih 25 predmeta vezanih za bezbednost novinara, što je za dva slučaja više u odnosu na prethodni kvartal. Osam predmeta formirano je u aprilu, sedam u maju i deset u junu.

Treći kvartalni bilten obuhvatio je period od jula do septembra. Prema podacima VJT-a, u tom periodu evidentirano je ukupno 53 predmeta – 23 u julu, 21 u avgustu i devet u septembru.

Četvrti kvartalni bilten obuhvatio je period od oktobra do decembra. U ovom periodu formirana su 33 predmeta, što je za 20 slučajeva manje u odnosu na prethodni kvartal. Deset predmeta formirano je u oktobru, devet u novembru i 14 u decembru.

- **Obuka za tužilaštvo i policiju o bezbednosti novinara**

OEBS i SRG su 3. oktobra, organizovali godišnju obuku posvećenu unapređenju bezbednosti novinara na kome je prisustvovalo 54 predstavnika tužilaštva, medija i policije. Na otvaranju događaja, učesnicima su se obratili šef Odeljenja za medije OEBS-a, zajedno sa javnim tužiocem VJT-a, predstavnikom Delegacije Evropske unije u Srbiji, kao i šefom Odeljenja za štampu i komunikacije Ambasade Francuske u Srbiji.

Predstavnicima tužilaštva i policije naročito je naglašeno da novinari moraju biti u mogućnosti da obavljaju svoj posao znajući da će nadležni organi stati uz njih i obezbediti njihovu bezbednost. Ova aktivnost je realizovana u okviru OEBS-ovog projekta „Jačanje slobode izražavanja i slobode medija u Srbiji“, koji je finansijski podržala Evropska unija.

- **Studijska poseta SRG Francuskoj**

U periodu od 3. do 6. novembra, u cilju podrške radu SRG, OEBS je organizovao studijsku posetu Francuskoj i sastanke sa institucijama i organizacijama koje se u ovoj zemlji bave bezbednošću novinara i slobodom medija. Deset članova SRG imalo je priliku da razmeni iskustva o postojećim nacionalnim mehanizmima za zaštitu bezbednosti novinara.

Tokom posete, članovi SRG su se sastali sa predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva kulture, Apelacionog suda u Parizu, kao i Tužilaštva. Takođe su održani sastanci sa predstavnicima organizacija Reporteri bez griceanica (Reporters Without Borders), Sindikata novinara (SNJ-CGT), istraživačkog portala Mediapart, Francuskog opservatorijuma za napade na slobodu medija, Saveta za etiku i medijaciju u novinarstvu, kao i UNESCO-a.

Ova aktivnost je realizovana u okviru OEBS-ovog projekta „Jačanje slobode izražavanja i slobode medija u Srbiji“, koji je finansijski podržala Evropska unija.

- **Obeležavanje međunarodnog dana borbe protiv nekaznjivosti za napade na novinare**

Povodom obeležavanja Međunarodnog dana borbe protiv nekažnjivosti zločina nad novinarima, 2. novembra, ANEM i OEBS su u okviru implementacije Akcionog plana SRG organizovali događaj posvećen bezbednosti novinara u Beogradu, kojem je prisustvovalo 40 učesnika, uz prisustvo Jana Bratua, predstavnika OEBS-a za slobodu medija (RFoM).

- **Učešće članova SRG na međunarodnim forumima i konferencijama radi unapređenja znanja vezanih za međunarodne standarde i najbolje prakse u oblasti zaštite bezbednosti novinara**

U cilju daljeg unapređenja ekspertize članova SRG, OEBS je podržao učešće 18 predstavnika medija i institucija iz Srbije (uključujući nekoliko članova SRG) na regionalnoj konferenciji koju je u Sarajevu 29. i 30. maja organizovao RFoM.

Konferencija je predstavljala platformu za regionalnu razmenu o temama kao što su ekonomija novinarstva od javnog interesa u eri velikih tehnoloških kompanija i veštačke inteligencije, pravni i regulatorni trendovi koji oblikuju slobodu i održivost medija, bezbednost novinara, budućnost javnih medijskih servisa u Jugoistočnoj Evropi, konsultacije sa mladima o razvoju okvira javnog interesa za budućnost novinarstva, kao i jačanje otpornosti na dezinformacije kroz proveru činjenica.

- **24/7 SOS telefonska linija za besplatnu pravnu pomoć novinarima koji su žrtve napada**

Postojanje 24/7 SOS telefonske linije za novinare u opasnosti predstavlja jednu od ključnih aktivnosti koja omogućava da svi slučajevi pretnji i napada na medijske radnike budu na odgovarajući način prijavljeni nadležnim institucijama. Potreba za funkcionisanjem SOS telefonske linije prepoznata je u okviru SRG ali i ranije postojeće Vladine radne grupe za bezbednost novinara. Tada je utvrđeno da novinari nemaju adekvatnu pravnu pomoć kada im je bezbednost ugrožena, te da je neophodno angažovati advokate i medijske stručnjake koji će novinarima biti svakodnevno na raspolaganju kako bi im objasnili kako konkretan napad treba pravno kvalifikovati u skladu sa zakonom i koje pravne procedure treba pokrenuti.

Glavni cilj ovog projekta jeste povećanje bezbednosti medijskih radnika kroz edukaciju i informisanje putem 24/7 SOS telefonske linije, kao i izgradnja snažnijeg partnerstva i saradnje između VJT, MUP i medijskih i novinarskih udruženja.

U periodu između avgusta i kraja decembra 2025. godine ostvareno je 137 komunikacija u vezi sa prijavama pretnji bezbednosti novinara. U avgustu i septembru zabeleženo je 26 poziva, isto toliko i u oktobru, u novembru je bilo 40 poziva, a u decembru 45. Takođe, u vezi sa nekim od navedenih slučajeva obavljeno je više telefonskih razgovora i prepiski, a u pojedinim situacijama operateri SOS linije su naknadno kontaktirali novinare i redakcije radi dodatnih konsultacija.

Ovaj projekat se realizuje je u okviru OEBS-ovog projekta „Jačanje slobode izražavanja i slobode medija u Srbiji“, koji je finansijski podržala Evropska unija.

## VII. Akcioni plan SRG za 2026. godinu

Kao što je ranije pomenuto, u februaru 2025. godine gotovo sva novinarska i medijska udruženja koja su članice SRG, zamrzla su status u radu ovog tela. To prevashodno znači da nije bilo redovnih sastanaka koji se u normalnim okolnostima održavaju svaka tri meseca. Uprkos tome, svi uspostavljeni mehanizmi prijavljivanja i procesuiranja slučajeva napada na novinare, a pre svega *Sistem kontakt tačaka*, ostali su potpuno operativni tokom cele godine.

Takođe, zahvaljujući angažovanju svih članica SRG, i uz podršku OEBS-a, poslednji Akcioni plan SRG koji je važio od 2023 do 2025. godine u potpunosti je realizovan kroz implementaciju svih predviđenih aktivnosti, uprkos gore-pomenutim otežavajućim okolnostima.

Pored toga, važno je podsetiti i da je prvi Akcioni plan SRG za 2018. i 2019. godinu, koji je predviđao 15 aktivnosti, takođe u potpunosti implementiran. Isto važi i za Akcioni plan za period 2021. do 2022. godine koji je sadržao 11 aktivnosti.

Imajući sve ovo u vidu, može se zaključiti da su od formiranja ovog tela u januaru 2017. godine, SRG i OEBS zajednički realizovali preko 50 aktivnosti u oblasti zaštite bezbednosti novinara. Ostvareni rezultati pokazuju da je napravljen značajan pomak u razvijanju ovog tela i kapaciteta njegovih članova, efikasnijoj razmeni informacija o napadima na medijske radnike, prijavljivanju i dokumentovanju incidenata, ali i promociji grupe i ostvarenih rezultata u velikom broju gradova širom Srbije.

Pored toga što sa istekom prethodnog Akcionog plana SRG nije postojao plan aktivnosti ovog tela nakon 2025. godine, definisanje novog Akcionog plana za 2026. godinu bilo je naročito važno s obzirom na činjenicu da je *Sporazum o saradnji i merama za unapređenje bezbednosti novinara*, potpisan u decembru 2016. godine, takođe u potpunosti implementiran. Sporazum je predviđao 10 mera i sve su realizovane.

Najzad, imajući u vidu trenutni osetljiv politički trenutak uz najavljenju mogućnost vanrednih izbora, čini se da su samo postojanje, jasan plan rada i još veće angažovanje svih članica SRG potrebni nego ikada ranije. U skladu sa tim, krajem decembra 2025. godine održan je sastanak SRG na kome je predstavljan i usvojen novi Akcioni plan za 2026. godinu.

Svaka od predviđenih aktivnosti sadrži informaciju o vremenskom okviru za implementaciju kao i predlog partnera koji će, uz podršku OEBS-a, učestvovati u implementaciji. Sve definisane aktivnosti postale su deo novog Akcionog plana na osnovu potreba prepoznatih u različitim izveštajima i analizama koje su rađene prethodnih godina u oblasti bezbednosti novinara.

***Aktivnost 1: Godišnja obuka kontakt tačaka policije i tužilaštva o primeni Obavezujućih uputstava Vrhovnog javnog tužioca u vezi sa krivičnim predmetima ugrožavanja bezbednosti novinara, primene službene beleške i odbacivanja krivične prijave, nasilja nad novinarkama, kao i drugim temama iz sfere javnog informisanja u demokratskim društvima***

Predstavnici medijske zajednice smatraju da postoje razlike u kvalitetu i posvećenosti postupanja između pojedinih tužilaštava i policijskih uprava. Smatraju da je potrebno uspostaviti ujednačenije prakse na svim nivoima i u radu svih kontakt tačaka, što će za sobom povući i još efikasnije druge faze postupka kao što su prikupljanje dokaza, pisanje utemeljenijih optužnica, i uopšte otkrivanje i procesuiranje počinilaca. Činjenica je i da se kontakt tačke tužilaštva i policije menjaju s vremena na vreme i da uvek postoji potreba za dodatnom obukom. Zbog svega toga za 2026. godinu planira se organizacija zajedničke obuke za predstavnike tužilaštva i policije koja bi uključila gore-pomenute teme od značaja za efikasnije procesuiranje krivičnih dela protiv novinara uključujući i borbu protiv seksualnog i drugih vrsta rodno-zasnovanog nasilja, kao i specifičnih pretnji i uznemiravanja novinarki.

Partneri u realizaciji ove aktivnosti:	OEBS, RJT i MUP
Vremenski okvir:	April 2026. godine

***Aktivnost 2: Posete predstavnika SRG lokalnim sredinama***

Tokom prethodne dve godine ispostavilo se da je prisustvo SRG u lokalnim sredinama od izuzetnog značaja. U pojedinim slučajevima, uključujući i OK Radio iz Vranja<sup>28</sup> to je bila jedna od prelomnih tačaka koja je značajno doprinela efikasnijem rešavanju ovog slučaja. Angažovanje SRG u lokalnim sredinama dovodi do podizanja pažnje javnosti i preuzimanja dela tereta koji lokalni novinari trpe, kao i do slanja snažne poruke da slučajevi ugrožavanja bezbednosti novinara neće ostati nekažnjeni. Sa praksom odlaska predstavnika SRG u lokalne sredine mora se nastaviti tako da ostane redovna aktivnost koja će se sprovoditi barem jednom u tri meseca ili češće ako se ukaže potreba za tim što će biti naročito važno 2026. godine koja se najavljuje kao izborna. Samo tokom 2025. godine organizovano je više od 10 lokalnih sastanaka, što se planira i sledeće godine.

Partneri u realizaciji ove aktivnosti:	OEBS, ANEM, NUNS, UNS
Vremenski okvir:	Gotovo svaki mesec počev od februara 2026. godine.

***Aktivnost 3: Panel diskusija kojom se obeležava Međunarodni dan borbe protiv nekažnjivosti za napade na novinare***

Obeležavanje Međunarodnog dana borbe protiv nekažnjivosti zločina nad novinarima 2. novembra biće realizovano u partnerstvu SRG i OEBS-a. Misija će imati noseću ulogu u

<sup>28</sup> [Novinari: Hitno srušiti nelegalno izgrađeni objekat kojim je zazidan deo OK radija u Vranju - NUNS](#)

logističkoj organizaciji događaja, dok će članovi SRG dati doprinos definisanju dnevnog reda, odabiru govornika, pozivanju učesnika putem svojih mejling lista i medijskim najavama događaja na svojim veb stranicama. Događaj će dodatno promovisati rad SRG i upoznati relevantne aktere u zemlji sa detaljima vezanim za bezbednost novinara, uključujući podatke o napadima iz zvaničnih baza podataka tužilaštva i novinarskih udruženja – NUNS, UNS I NDNV.

Partneri u realizaciji ove aktivnosti:	OEBS, NUNS, UNS, NDNV, ANEM
Vremenski okvir:	Novembar 2026. godine

***Aktivnost 4: Izrada godišnjeg izveštaja o radu Stalne radne grupe za bezbednost novinara***

Pravilnik o radu SRG predviđa obavezno objavljivanje polugodišnjih izveštaja o radu Grupe, što sve do kraja 2021 godine nije bilo rađeno. Krajem te godine objavljen je prvi četvorogodišnji izveštaj o radu SRG, a zatim i svake naredne godine uključujući i za 2025. Kako bi nastavili sa ispunjenjem ovu važne obaveze i dobrom praksom objavljivanja godišnjih izveštaja koja značajno doprinosi boljoj informisanosti javnosti o radu Grupe kao i njenom kredibilitetu, i naredne godine će dva člana SRG, uz pomoć predstavnika Misije OEBS-a, raditi na izradi godišnjeg izveštaja.

Partneri u realizaciji ove aktivnosti:	OEBS, RJT, AM
Vremenski okvir:	Novembar i decembar 2026. godine

***Aktivnost 5: Studijska poseta SRG jednoj od zemalja učesnica OEBS-a sa ciljem uspostavljanja međunarodne saradnje i razmene iskustava u borbi za unapređenje bezbednosti novinara***

U novembru 2025. godine predstavnici SRG bili su u trećoj studijskoj poseti, ovoga puta u Francuskoj (nakon Holandije 2023. godine i Norveške 2024. godine). Ova aktivnost je, po oceni učesnika, bila veoma uspešna i jako je doprinela poboljšanju koherentnosti Grupe i dobijanju novih saznanja koja mogu biti iskorišćena za još efikasniji rad u lokalnim okvirima, o čemu je napisan i sveobuhvatni izveštaj. Važno bi bilo da se nastavi sa ovim aktivnostima, a konkretne zemlje koje će se posetiti biće izabrane u dogovoru između Misije i članova Grupe.

Partneri u realizaciji ove aktivnosti:	Logistika i organizacija – OEBS
Vremenski okvir:	Maj 2026. godine

***Aktivnost 6: Učešće članova SRG na međunarodnim forumima i konferencijama radi unapređenja znanja vezanih za međunarodne standarde i najbolje prakse u oblasti zaštite bezbednosti novinara***

Za ovu aktivnost ne može se u ovom trenutku predvideti tačno određen vremenski okvir, ali je bitno da SRG ima mogućnost da svoje članove šalje na međunarodne konferencije



poput onih koje organizuje kancelarija Predstavnik OEBS-a za slobodu medija, Saveta Evrope, ili primera radi Međunarodni festival novinarstva u Peruđi, kao i drugi profesionalni sastanci i konsultacije koje organizuju međunarodne organizacije civilnog društva kao što su: Article 19, Komitet za zaštitu novinara, International Press institute i drugi slični projekti saradnje institucija i nevladinog sektora u Evropi.

Partneri u realizaciji ove aktivnosti:	Logistika i organizacija – OEBS
Vremenski okvir:	Tokom 2026. godine u zavisnosti od događaja

### **Aktivnost 7: Organizacija redovnih tromesečnih i vanrednih sastanaka SRG**

Redovne sednice SRG održavaju se, u skladu sa Poslovníkom, jednom u tri meseca, a vanredne sednice se održavaju po potrebi. Za 2026. godinu redovni sastanci bi u normalnim okolnostima trebalo da budu održani u martu, junu, septembru i decembru. Svakako, održavanje ovih sastanaka će zavistiti od budućeg statusa udruženja u SRG, ali je važno da ova aktivnost postoji ukoliko dođe do statusnih promena.

Partner u realizaciji ove aktivnosti:	OEBS i sve članice SRG
Vremenski okvir:	U zavisnosti od razvoja situacije

### **Aktivnost 8: Organizacija obuke za novinare i druge medijske radnike o bezbednosti tokom javnih okupljanja**

S obzirom da je 2026. godina najavljena kao izborna, a imajući u vidu i trenutni društveno-politički kontekst, bilo bi važno da SRG organizuje obuku za novinare koja bi bila posvećena bezbednosti tokom javnih okupljanja, uključujući proteste i demonstracije. Ovo je bila i jedna od preporuka iz izveštaja nakon studijske posete Francuskoj i u čemu će SRG imati podršku francuskih sindikata novinara kao i Evropske federacije novinara pre svega u vidu učešća njihovih eksperata kroz pripremu agende i sama predavanja. Naravno, važnu ulogu u organizaciji obuke imaće sva novinarska udruženja – NUNS, UNS i NDNV.

Partner u realizaciji ove aktivnosti:	OEBS, NUNS, UNS, NDNV
Vremenski okvir:	Mart 2026. godine

### **Aktivnost 9: In-house treninzi za novinare u redakcijama i radionice o bezbednosti za novinarke i druge medijske radnica**

Tokom 2026. godine održaće se najmanje sedam trodnevni obuka o bezbednosti novinara u redakcijama. Do sada su treninzi održani u redakcijama Danasa, Bete i Radio-televizije Vojvodina, a neki od potencijalnih medija za 2026. godinu su: United media, Fonet, RTS, Ringier, Euronews, Radio 021, Južne vesti, Mašina, Zoomer, Nova ekonomija, Novi magazin, Radio Sto plus, Radar, Vreme i Tanjug.

Pored toga, tokom 2026. godine u različitim gradovima Srbije planira se održavanje najmanje osam radionica za bezbednost novinarki i medijskih radnica. Dve obuke su već održane u Beogradu.

Partner u realizaciji ove aktivnosti:	ANEM
Vremenski okvir:	TBC - tokom 2026. godine

### **Aktivnost 10: Obuke o bezbednosti novinara za univerzitetsko osoblje**

Planira se održavanje najmanje četiri jednodnevne obuke za univerzitetsko osoblje koji predaju budućim novinarima na fakultetima u vezi sa bezbednošću novinara: Fakultetu za sport Univerziteta Union u Beogradu, Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu i Fakultetu za medije i komunikacije Univerziteta Singidunum u Beogradu. Poziv je poslat i predstavnicima Univerziteta u Kragujevcu.

Partner u realizaciji ove aktivnosti:	ANEM
Vremenski okvir:	TBC - tokom 2026. godine

### **Aktivnost 11: Obuke za studente novinarstva o bezbednosti i upoznavanje sa radom SRG (posete institucijama, organizacijama i prisustvo sastancima SRG)**

Na regionalnoj konferenciji o izmenama Krivičnog zakonika radi bolje zaštite novinara i predstavljanja rezultata rada SRG, koju je organizovao UNS u decembru 2025. godine, najbrojniji u publici bili su studenti novinarstva sa Fakulteta političkih nauka. Bio je to jedan od pokazatelja da studente novinarstva interesuje tema zakonske i praktične zaštite novinara. Do kraja 2026. godine biće organizovano pet dvodnevni obuka za studente novinarstva državnih univerziteta u Beogradu, Novom Sadu i Nišu, s tim da će drugi dan obuke biti ostavljen za studijske posete pravosudnim institucijama, organizacijama iz sastava SRG i prisustvo sastancima SRG. Najmanje 50 studenata novinarstva proći će ovu vrstu obuke.

Partner u realizaciji ove aktivnosti:	UNS
Vremenski okvir:	TBC - tokom 2026. godine

### **Vremenski okvir:**

2026												
Title	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Aktivnost 1				x								
Aktivnost 2		X	x	x	x	x	x		X	x	x	x
Aktivnost 3											x	
Aktivnost 4											x	x
Aktivnost 5					x						x	
Aktivnost 6	x	X	x	x	x	x	x	X	X	x	x	x
Aktivnost 7			x			x			X			x
Aktivnost 8			x									
Aktivnost 9		X	x	x	x	x			X	x	x	x

Aktivnost 10		X		x		x					x	
Aktivnost 11			x		x	x			X	x		

## **VIII. Zaključci i preporuke**

- Od početka vođenja evidencije predmeta na štetu bezbednosti novinara u 2016. godini pa do kraja 2025. godine, u javnim tužilaštvima Republike Srbije formirano je ukupno 724 predmeta. Prema statističkim podacima tužilaštva za ovaj period, rešeno je 408 predmeta, odnosno 56,35% od ukupnog broja, dok je 316 predmeta (43,65%) još uvek aktivno i nalaze se u različitim fazama postupka.
- Od ukupnog broja rešenih slučajeva (408), 98 je rešeno odlukom suda, a 310 odlukom tužilaštva. Od 98 predmeta koji su rešeni odlukom suda, u 79 je doneta osuđujuća presuda, u 12 oslobađajuća presuda, dok je u 7 optužni akt tužilaštva odbačen ili odbijen.
- Sa druge strane, tužilačkom odlukom je rešeno 310 predmeta. U 146 predmeta (47,1%) doneto je rešenje o odbačaju krivične prijave, dok je u 139 (44,84%) doneta službena beleška da nema mesta pokretanju krivičnog postupka, odnosno da nema elemenata krivičnog dela za koje se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti
- Po evidenciji VJT-a, tokom 2025. godine formirano je 134 predmeta u vezi sa događajima na štetu novinara (6 u januaru, 7 u februaru, 10 u martu, 8 u aprilu, 7 u maju, 10 u junu, 23 u julu, 21 u avgustu, 9 u septembru, 10 u oktobru, 9 u novembru i 14 u decembru.
- Tokom 2024. godine javna tužilaštva formirala su ukupno 65 predmeta u vezi sa događajima na štetu novinara, što znači da je tokom 2025. formirano 106,15% više predmeta više nego u 2024. godini.
- Prvostepena ili konačna odluka doneta je u 33 predmeta, što predstavlja 24,63% od ukupnog broja predmeta, što ukazuje na nešto manju efikasnost u odnosu na 2024. godinu kada je rešeno 27,42%.
- U predmetima formiranim tokom 2025. godine donete su tri osuđujuće presude. To je više nego 2024. godine, kada je doneta jedna osuđujuća presuda, ali i znatno manje nego 2023. godine kada ih je bilo 12.
- U 38 predmeta koji su formirani u 2025. godini identitet napadača je poznat, dok je u 96 predmeta identitet prijavljenog ostao nepoznat tužilaštvu. U tim slučajevima vođenje krivičnog postupka uslovljeno je najpre otkrivanjem identiteta učinioca od strane policije.

- Takođe, 2025. godine podnete prijave se najčešće odnose na različite forme verbalnih ili pisanih pretećih poruka (101 predmet). Pored toga, podnete su prijave i za fizičke napade (28 predmeta), uvrede i uznemiravanje (3 predmeta), proganjanje (1 predmet) i oduzimanje tuđe stvari (1 predmet).
- U 2025. godini došlo je do ozbiljnog povećanja broja fizičkih napada na novinare, i to za 366,67% u odnosu na 2024. godinu, kada je podneto 6 ovakvih prijava.
- Od ukupnog broja predmeta, njih 65 formirano je u Posebnom javnom tužilaštvu za visokotehnoški kriminal, što predstavlja 48,51% od ukupnog broja slučajeva. To ukazuje da se i dalje veliki broj prijava odnosi na protivpravno ponašanje na internetu, prevashodno na društvenim mrežama. Procenat ovih predmeta u 2025. godini je smanjen u odnosu na 2024. godinu kada je taj procenat iznosio čak 67,69% od ukupnog broja predmeta.
- Pored toga, primetno je smanjenje broja predmeta formiranih na štetu novinarki - 47,06% od ukupnog broja oštećenih u 2025. godini, dok je taj udeo tokom 2024. godine iznosio 54% od ukupnog broja oštećenih.
- U 2025. godini UNS je zabeležio 261 slučaj napada na novinare, što je za 150 više nego godinu ranije. Drastično pogoršanje situacije zabeleženo je kod fizičkih napada kojih je evidentirano 60, dok je prošle godine bilo 13.
- NUNS je u 2025. godini zabeležio 380 incidenata vezanih za bezbednost novinara i medija, što je značajno više od prošlogodišnjih 168. Ovo novinarsko udruženje zabeležilo je 116 fizičkih napada što je u poređenju sa prošlom godinom drastično više jer ih je tada bilo 18,
- Po podacima novinarskih udruženja, poseban bezbednosni rizik za novinare u prethodnoj godini predstavljalo je šatorsko naselje postavljeno u centru Beograda, između zgrada Predsedništva i Narodne skupštine. Iz tog ograđenog prostora i unutar njega novinarima i medijskim radnicima je često prećeno, fizički je nasrtano na njih i njihovu opremu za rad, u nekim slučajevima čak i u prisustvu policije.
- ANEM je objavio Hronologiju napada na medijske radnike u prostoru između Pionirskog Parka i Skupštine Srbije. Prema podacima iz ovog izveštaja, tokom devet meseci, od kada su postavljeni šatori u Pionirskom parku, koji su se potom proširili do Skupštine Srbije, zabeleženo je najmanje 25 slučajeva ometanja u radu i napada na medijske radnike u i oko tog ograđenog prostora.
- Većina novinarskih i medijskih udruženja koja učestvuju u radu SRG (NUNS, AOM, ANEM, AM i NDNV su u februaru 2025. godine odlučila da zamrznju članstvo u radu ovog tela u sklopu šire inicijative organizacija civilnog društva da obustave saradnju sa zakonodavnom i izvršnom vlašću. Uprkos tome, svi uspostavljeni

mehanizmi prijavljivanja i procesuiranja slučajeva napada na novinare, a pre svega *Sistem kontakt tačaka*, ostali su potpuno operativni tokom cele godine.

- OEBS je pružio ključan doprinos efikasnoj i sveobuhvatnoj realizaciji Akcionog plana SRG za 2025. godinu. Ovaj dokument sadržao je osam aktivnosti, od kojih su sve uspešno sprovedene (pri čemu je važno naglasiti da je deset poseta lokalnim zajednicama tretirano kao jedna aktivnost).
- Od osnivanja u januaru 2017. godine, SRG i OEBS su zajednički sprovedli više od 50 aktivnosti u oblasti zaštite bezbednosti novinara. Ostvareni rezultati ukazuju na značajan napredak u razvoju SRG kao institucije i jačanju kapaciteta njenih članova, unapređenju mehanizama za razmenu informacija o napadima na medijske radnike, evidentiranju i dokumentovanju incidenata, kao i u promociji rada Grupe i njenih rezultata u velikom broju gradova širom Srbije.
- SRG je u organizaciji OEBS-a i ANEM-om tokom 2025. godine organizovala deset poseta lokalnim samoupravama: Dimitrovgrad, Novi Pazar, Čačak, Niš, Požega, Kosjerić, Beograd, Novi Sad, Zaječar i Negotin. Ovim događajima prisustvovalo je ukupno 193 predstavnika lokalnih medija, tužilaštva i policije. Tokom poslednje tri godine, SRG je realizovala preko 30 lokalnih sastanaka, koji su okupili oko 500 predstavnika medija, policije i tužilaštva, doprinoseći unapređenju ukupne bezbednosti novinara u zemlji.
- Imajući u vidu trenutno prilično osetljiv politički trenutak uz najavljenju mogućnost vanrednih izbora, čini se da su samo postojanje, jasan plan rada i još veće angažovanje svih članica SRG potrebni nego ikada ranije. U skladu sa tim, krajem decembra 2025. godine održan je sastanak SRG na kome je predstavljan i usvojen novi Akcioni plan za 2026. godinu.
- S obzirom da je SRG jedina postojeća platforma za dijalog o bezbednosti novinara, ona mora da nastavi da ispunjava svoj važan mandat, da pronalazi nove kreativne načine borbe protiv nekažnjivosti za napade na novinare, da pojača intenzitet svog rada uključujući i prevenciju zločina i da, naravno, dobije dodatnu podršku svih relevantnih aktera, pa i onu sa najviših, političkih, instanci. Kao i do sada, Misija OEBS-a u Srbiji će nastaviti da podržava SRG u primeni Akcionog plana za 2026. godine.